

Espurna n°113

Octubre 2018

Butlletí informatiu

de Prevenció

d'Incendis

Forestals

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDEX

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	8
Valors Acumulats	8
Comparació amb els valors mitjans.....	9
Evolució mensual: nombre.....	10
Evolució mensual: superfície afectada.....	12
Anàlisi de les causes	14
Relació completa d'incendis en el període	15
Notícies i Divulgació.....	16
Resolució sobre modificació del període i horari de cremes per a la palla de l'arròs durant 2018	16
Decret pel que s'aproven les normes de seguretat en prevenció d'incendis forestals a observar en l'ús festiu-recreatiu del foc.....	16

Foto portada: Despreniments i danys en camins per les fortes pluges torrencials que es van produir durant el mes d'octubre. Font: SVPFRIF Unitat V-403

CLAUS DEL MES¹

El mes d'octubre de 2018 ha estat **fred** a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana ha estat de **15,9°C**, que és **0,4°C** més baixa que la climatologia de referència (16,3°C).

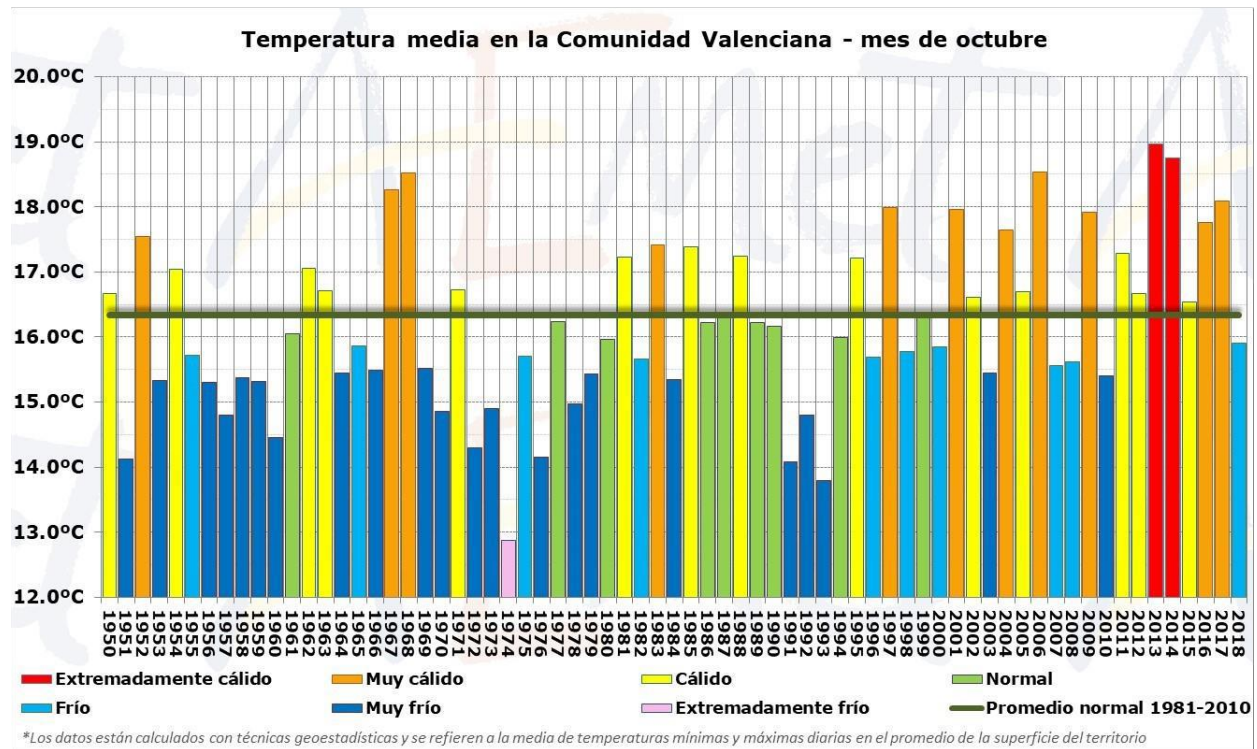

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos d'octubre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

Octubre de 2018 és el primer mes d'octubre fred de la dècada i ha suposat una ruptura amb la tendència observada en anys recents, amb anomalies positives de temperatura.

Les temperatures van estar oscil·lant al voltant dels valors normals durant la primera meitat del mes, encara que amb predomini de dies càlids, i fins i tot es van superar els 30°C els dies 6 i 12. El dia 6 es van registrar les temperatures més altes d'octubre: 33,1°C a Xàtiva, 32,5°C a Carcaixent, 31,3°C a Ontinyent, 30,9°C a Chiva i 30,0°C a Orihuela, però a partir del dia 27, una extraordinària invasió d'aire àrtic (extraordinària per primerenca, ja que dies freds com els d'aquest final d'octubre se solen registrar diverses vegades a l'any gairebé tots els hiverns), va deixar un ambient plenament hivernal.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

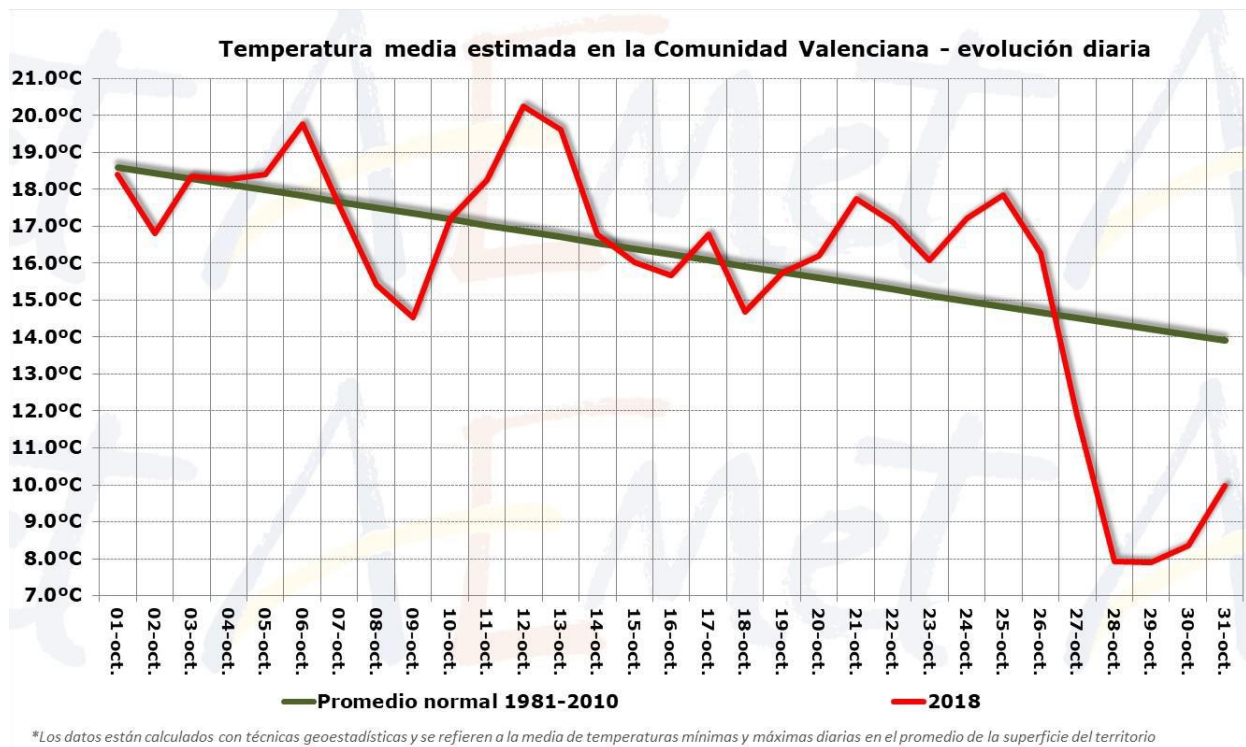

Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes d'octubre a la Comunitat Valenciana.

El fred dels últims dies del mes d'octubre no només va ser extraordinari per el moment en que es va produir, sinó també per l'intens i prolongat. Els dies 28, 29 i 30 d'octubre de 2018 situen entre els 10 més freds en un mes d'octubre des de 1950.

Pel que fa a la precipitació, l'acumulada ha estat de **136,2 l/m²**, que és gairebé el doble que la de la mitjana climàtic del període 1981-2010 (71,0 l/m²), i qualifica el passat mes d'octubre com a **molt humit**.

Si en l'apartat de temperatures es comentava que octubre de 2018 va trencar la tendència d'una dècada amb mesos d'octubre molt càlids, també ha trencat la tendència de mesos d'octubre en general secs o molt secs, ja que el passat mes és el més humit dels últims 10 anys, des de 2008. El caràcter molt humit d'octubre va ser a causa que durant els dies 18, 19 i 20 es va produir una situació meteorològica molt adversa a la Comunitat Valenciana que va afectar part de la província de València (sobretot la franja litoral) i pràcticament a tota la província de Castelló.

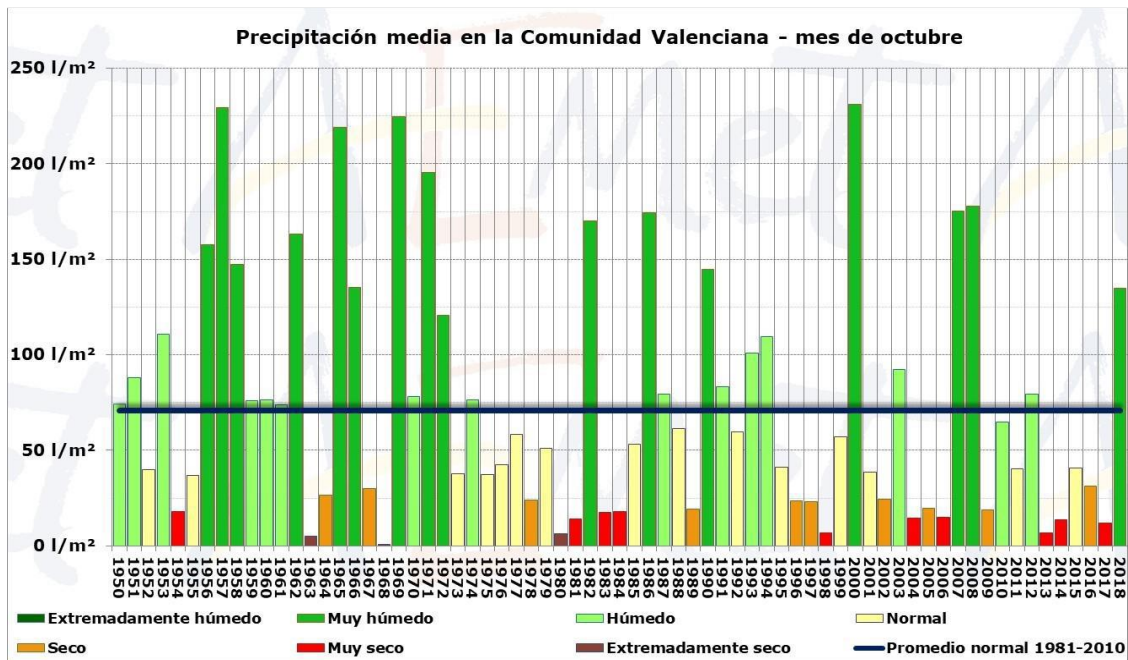
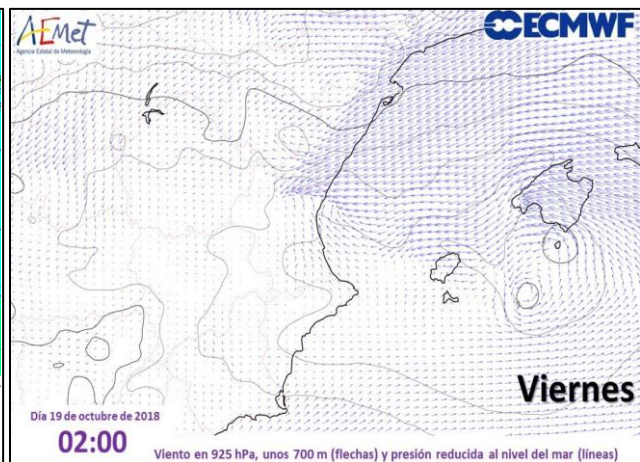
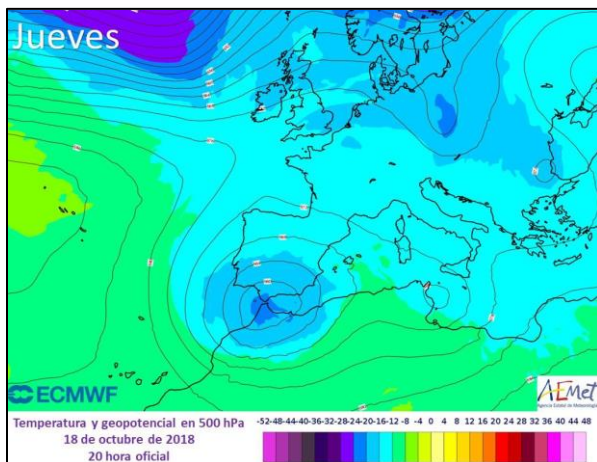

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes d'octubre

Els dos elements clau que van estar presents durant el temporal de pluges van ser una baixa aïllada en nivells mitjans i alts de la troposfera que es va situar sobre el sud de la península a últimes hores del dia 18 i un xorro de vent molt humit de l'est en capes baixes que va ser especialment intens a la província de Castelló, i que es va convertir en el vector de l'evolució de les precipitacions, ja que el balanceig de sud a nord del xorro de vent a capes baixes des del migdia del dia 18 i fins a la matinada del dia 19, i novament des de primera hora del matí del dia 19 i fins a última hora de la tarda d'aquest mateix dia, va donar lloc o dos sistemes convectius consecutius que se van desplaçar de sud a nord, escombrant gran part del litoral de València i tota la província de Castelló. La província d'Alacant va quedar al marge d'aquest temporal de pluges.

Figures 4 i 5. Imatges del model ECMWF del geopotencial a 500 hPa on es representa la baixa en alçada durant el dia 18 i mapa de vents del dia 19 a 925 hPa

Durant l'episodi de pluges dels dies 18 al 20 d'octubre de 2018, es van superar els 100 l/m² al 37% del territori de la Comunitat Valenciana (el 100% de la província de Castelló, i el 18% de la província de València) i es van superar els 200 l/m² al 9% del territori de la Comunitat Valenciana (gairebé un terç de la superfície de la província de Castelló, i l'1% de la província de València). Al mapa següent s'han acolorit en vermell o taronja les dues zones que han superat els llindars indicats anteriorment.

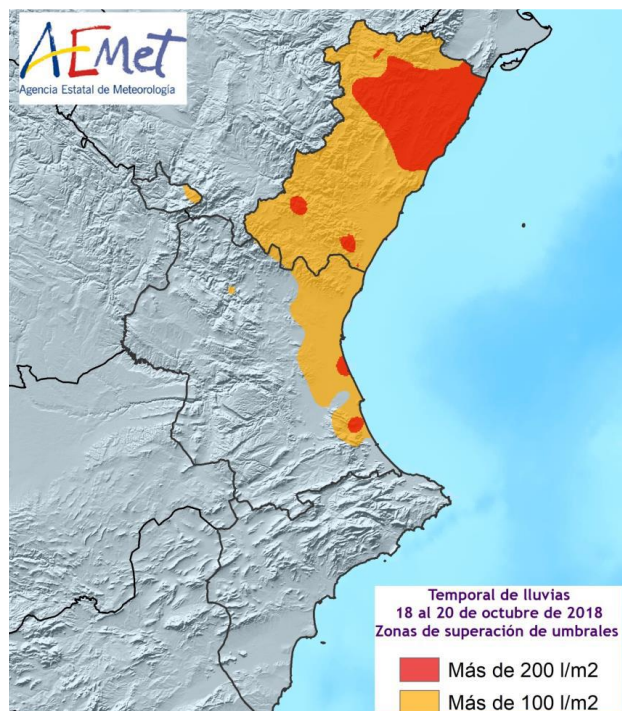

Figura 6. Mapa de precipitació del temporal del 18 al 20 d'octubre

Encara que va haver diverses zones en què la intensitat de precipitació va ser molt forta o torrencial (la zona de l'Albufera en la vesprada del dia 18, el sud de la Plana Baixa a la tarda-nit del 18, la Plana Alta a la matinada del dia 19, l'Horta nord en el matí del dia 19 o la Valldigna a la tarda del dia 20), probablement la major adversitat del temporal es va registrar a la zona de Vinaròs, especialment a la zona nord del municipi, en intensificar al litoral del Baix Maestrat un tren convectiu que es va generar al matí al litoral nord de la província de València i que lentament es va anar desplaçant cap al nord. A l'estació meteorològica de Vinaròs es van registrar el dia 19 d'octubre 284,2 l/m², dels quals 159,2 l/m² en una hora, que és el valor més alt de precipitació en una hora registrat a Espanya.

Sumant les dades del temporal dels dies 18 al 20 i dels ruixats que van caure durant la resta del mes, els valors més alts de precipitació al mes d'octubre s'han registrat en localitats del Baix Maestrat i nord de la Plana Alta: Vinaròs, 446,4 l/m²; Torreblanca, 368,4 l/m²; Benicarló, 368,0 l/m²; Aeroport de Castelló, 326,3 l/m². També a Tavernes de la Valldigna, a causa de la pluja torrencial de la tarda del dia 20, s'han superat els 300 l/m² (321,0 l/m²).

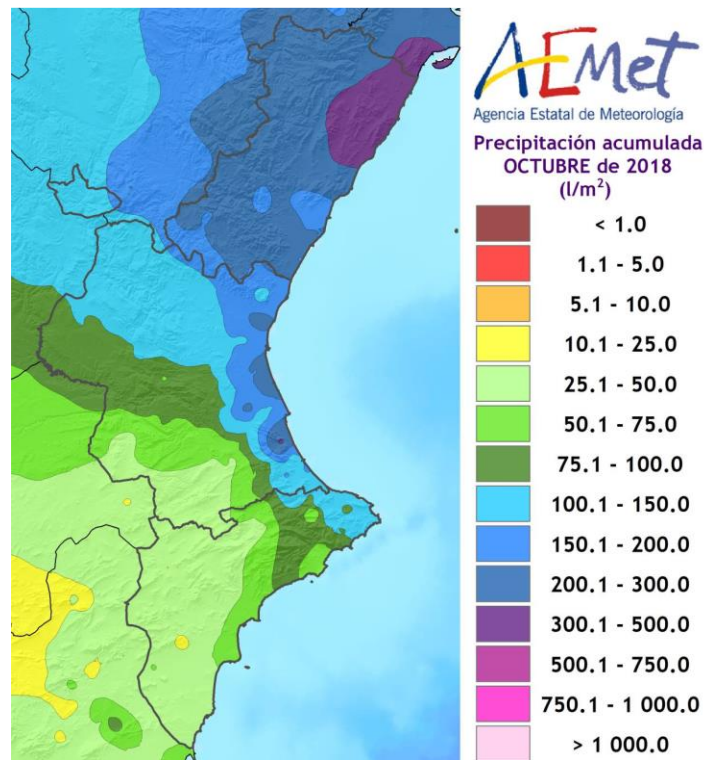

Figura 7. Mapa precipitació acumulada durant el mes d'octubre

El balanç diari de precipitació mostra com aquestes es van concentrar durant el temporal de pluges dels dies 18 al 20.

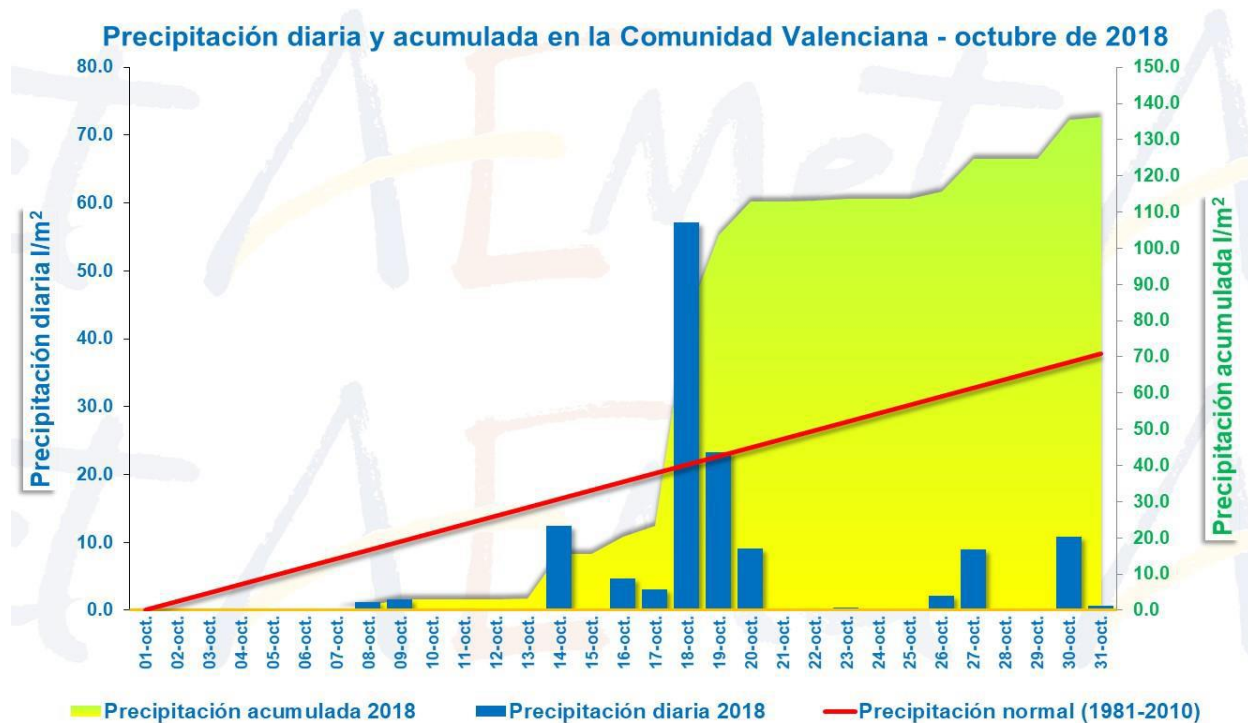

Figura 8. Precipitació diària i acumulada durant el mes d'octubre

En relació al que sol ser normal en cada punt, el mes d'octubre ha resultat **molt humit** a la meitat del territori, que es correspon pràcticament amb tota la meitat nord del mateix, **humit** al 28% i amb caràcter pluviomètric **normal** en la resta. Hi ha una petita zona en la qual octubre va resultar extremadament humit (litoral nord del Baix Maestrat) i una altra a la Vall d'Albaida en la qual va resultar sec.

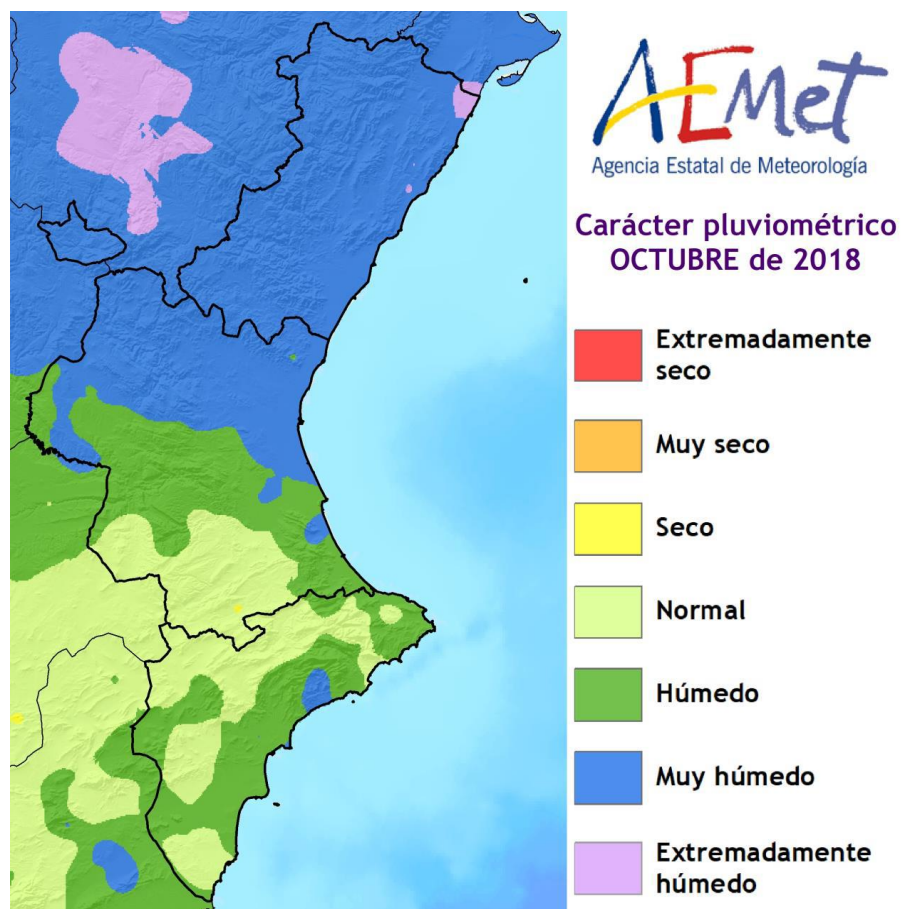

Figura 9. Caràcter pluviomètric del mes d'octubre

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes d'octubre un total de **12 incendis**, valor per baix de la mitjana (15,6 incendis), amb una superfície forestal afectada de **1,73 ha** (valor també per baix de la mitjana mensual, que està en 20,40 ha).²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el càlcul es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

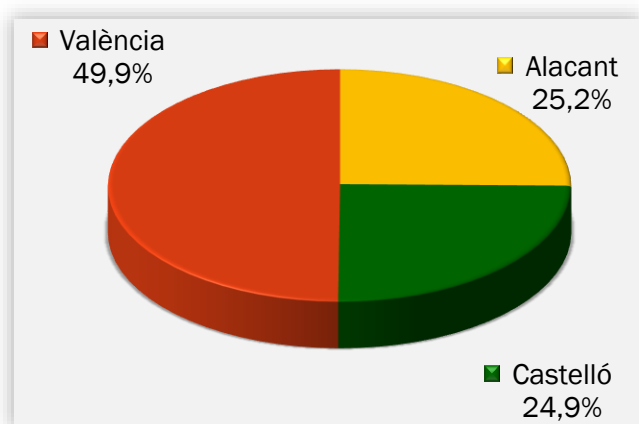
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

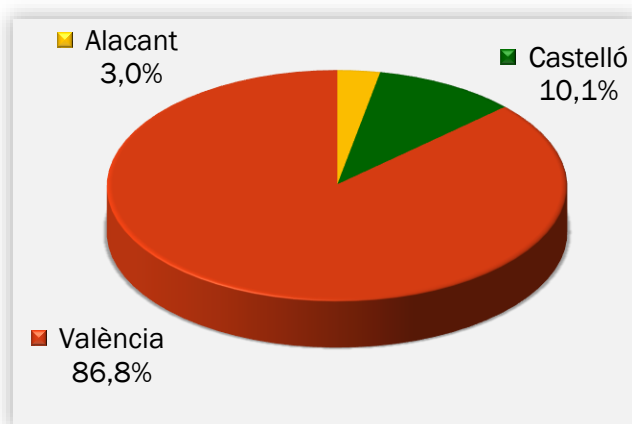
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2018 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	92	11,81	56,98	68,79	43,69	112,48
Castelló	91	103,77	267,62	371,40	5,88	377,28
València	182	232,58	2.743,16	2.975,74	254,07	3.229,81
Total	365	348,16	3.067,76	3.415,93	303,64	3.719,57

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies.
Acumulat des de gener de 2018

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

La província més destacada pel que fa al nombre d'incendis i, sobretot, superfície afectada és la de València, encara que convé recordar que la major part de la superfície procedeix de l'incendi que es va produir el 6 d'agost a Lutxent (causat per un llamp).

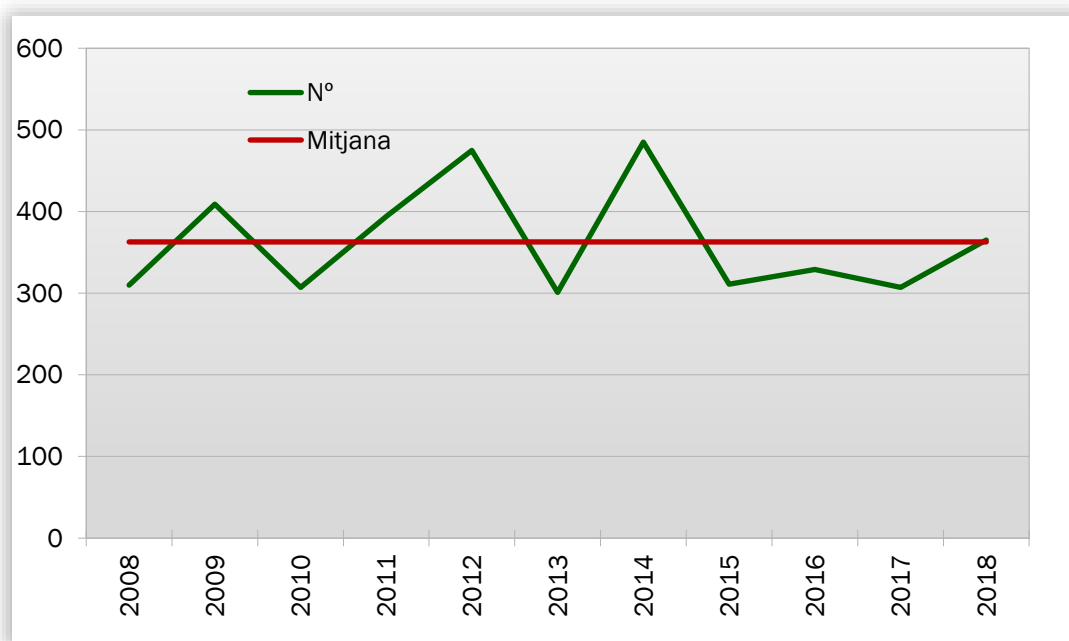
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 31 d'octubre per a l'últim decenni es detallen a la Taula 2. En el que portem de 2018 s'han produït 365 incendis, valor un poc per dalt de la mitjana (363 incendis), amb una superfície afectada de 3.719,57 ha, que està molt per baix de la mitjana (8.425,03 ha).

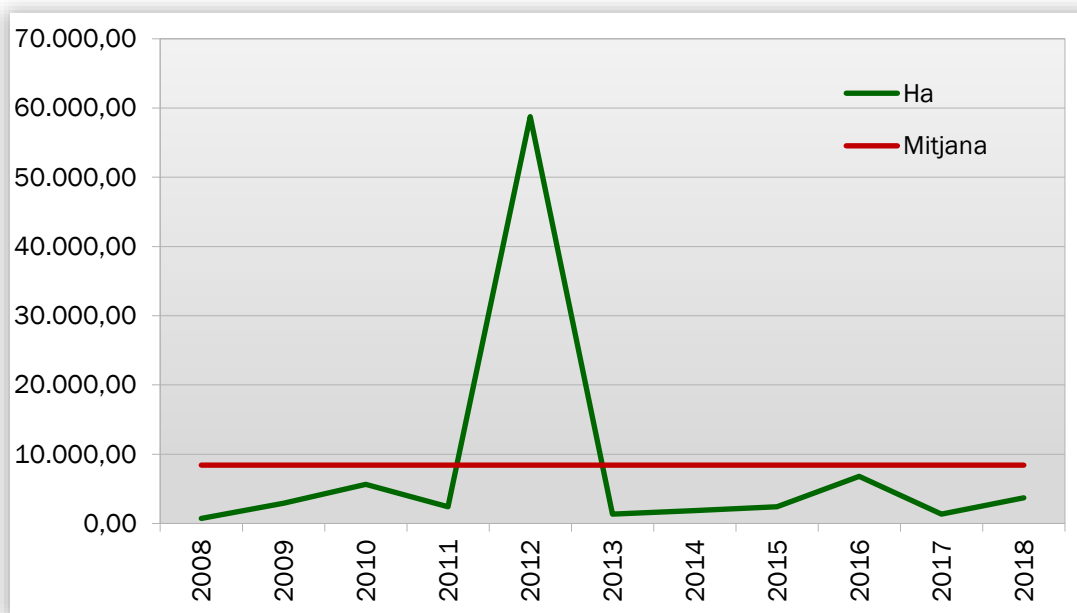
Any	Nº	Superfície
2008	310	722,39
2009	409	2.921,28
2010	307	5.641,87
2011	394	2.426,25
2012	475	58.752,44
2013	301	1.355,59
2014	485	1.875,17
2015	311	2.417,72
2016	329	6.796,38
2017	307	1.341,19
2018	365	3.719,57

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (fins al 31 d'octubre) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3: Evolució n° d'incendis en comparació amb el valor mitjà

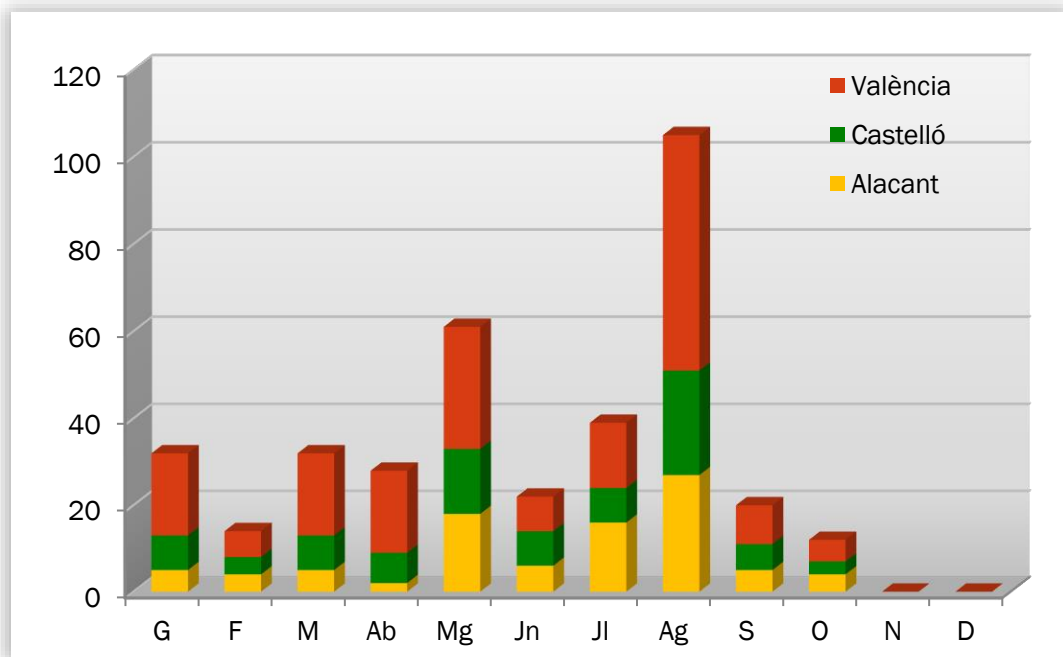
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

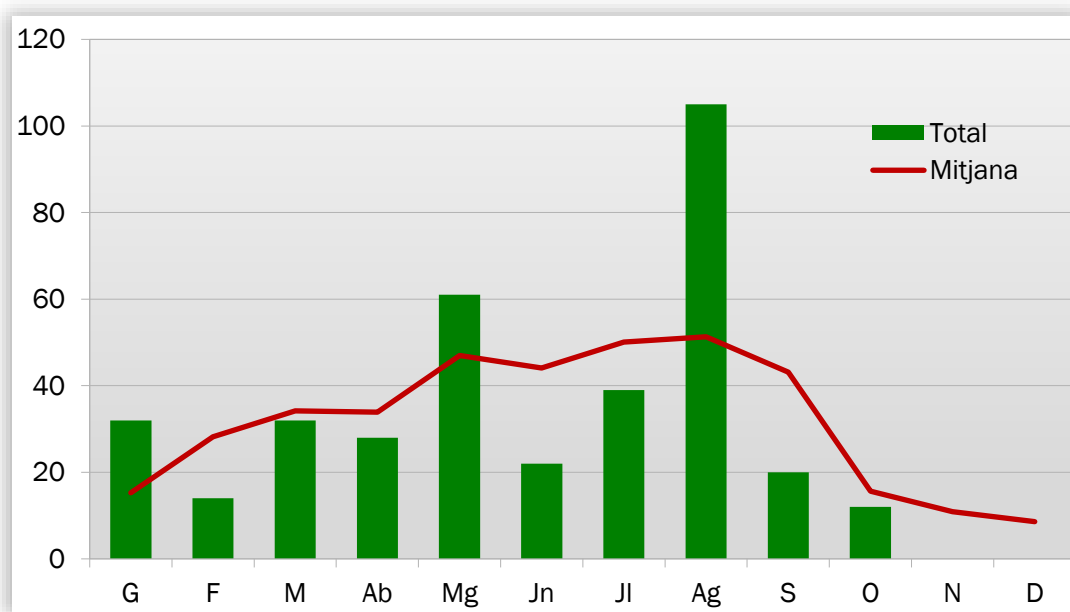
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	5	8	19	32
Febrer	4	4	6	14
Març	5	8	19	32
Abril	2	7	19	28
Maig	18	15	28	61
Juny	6	8	8	22
Juliol	16	8	15	39
Agost	27	24	54	105
Setembre	5	6	9	20
Octubre	4	3	5	12
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	92	91	182	365

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2018)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes d'octubre s'han registrat 5 incendis a la província de València, 4 en la d'Alacant i 3 a la de Castelló. Com ja s'ha comentat en d'apartat de claus, el global està per baix dels valors mitjans (15,6).

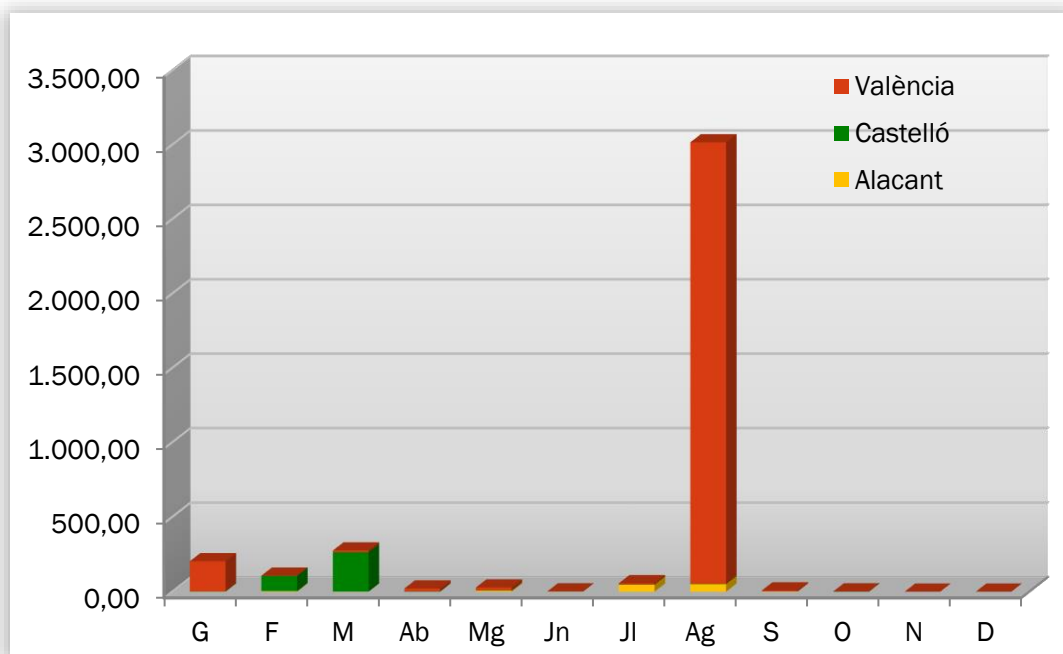
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

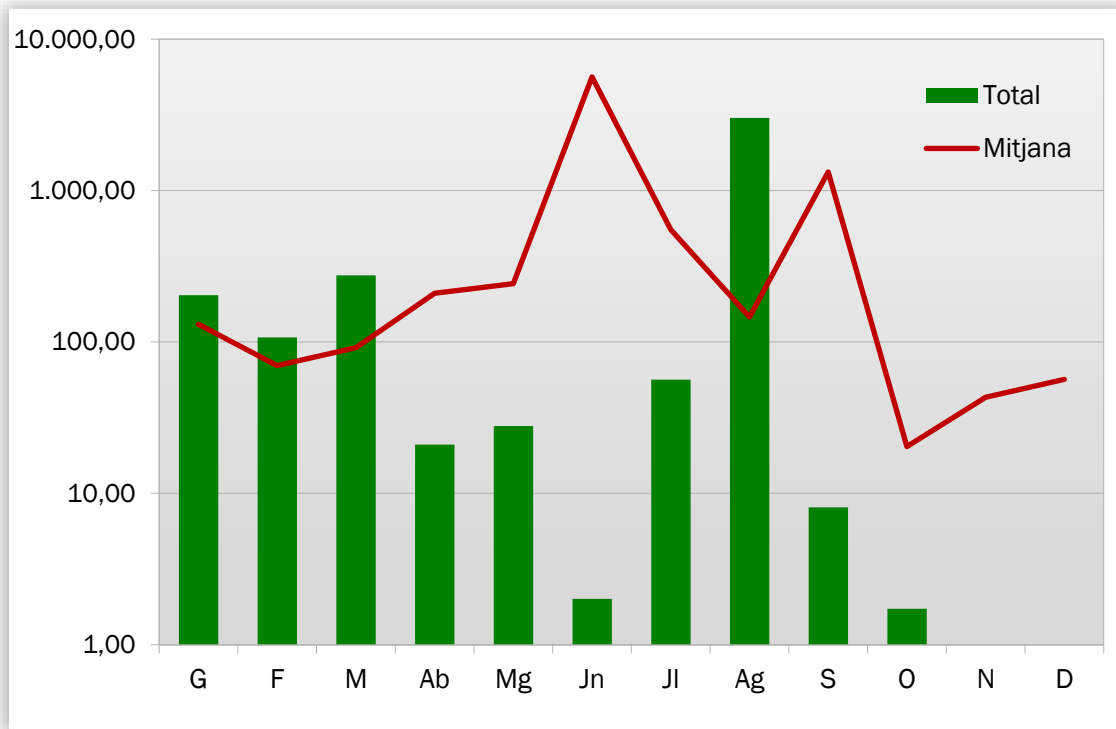
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,02	1,67	201,10	203,80
Febrer	3,61	102,10	1,48	107,19
Març	0,76	263,29	11,27	275,32
Abril	0,17	2,07	18,73	20,97
Maig	6,85	2,64	18,35	27,84
Juny	0,92	0,61	0,48	2,01
Juliol	46,73	1,12	8,65	56,50
Agost	50,80	2,62	2.962,72	3.016,13
Setembre	1,27	0,06	6,74	8,08
Octubre	0,34	1,10	0,29	1,73
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	112,48	377,28	3.229,81	3.719,57

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2018)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

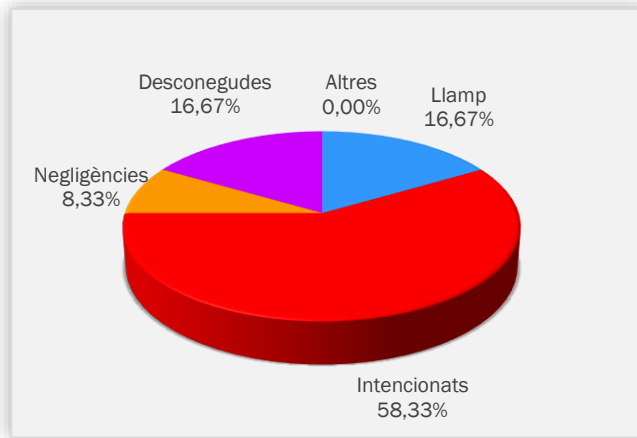
Durant el mes d'octubre de 2018 s'han vist afectades per incendis 1,1 ha de terreny forestal a la província de Castelló, 0,34 en la d'Alacant i 0,29 en la de València. En conjunt, com també s'ha comentat en l'apartat de claus, aquesta superfície està per baix de la mitjana de l'últim decenni (20,40 ha).

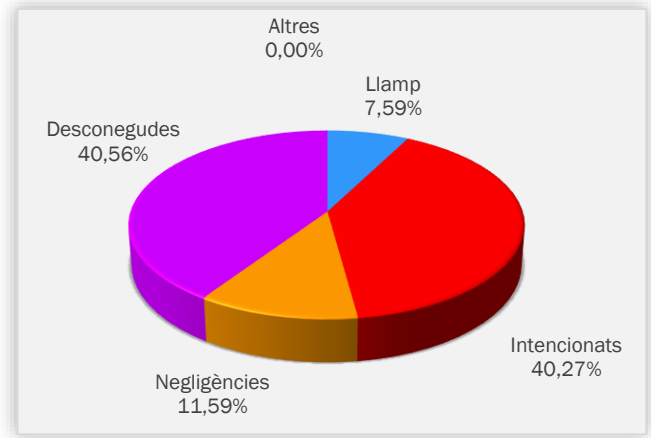
Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana tant per al mes d'octubre, com per l'acumulat de l'any 2018.

Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Octubre 2018

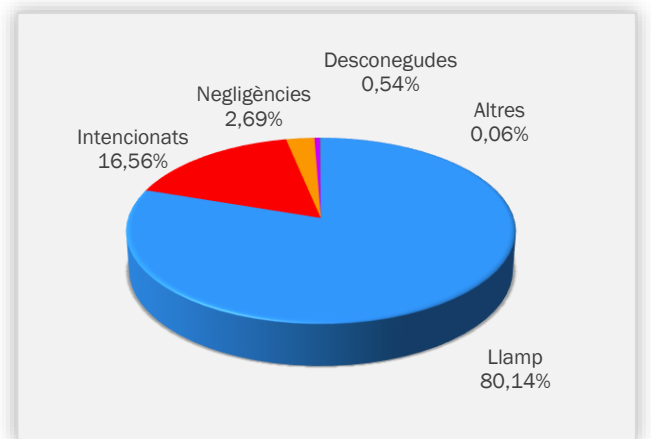

Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Octubre 2018

Al mes d'octubre s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 7 incendis intencionats, 2 per llamp, 2 per causes desconegudes/en investigació, i 1 per negligència. Els incendis intencionats van cremar 0,70 ha, els de causa desconeguda/en investigació també 0,70 ha, l'ocorregut per negligència 0,20 ha, i els causats per llamp 0,13 ha.

Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2018

Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2018

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
03-10-18	L'Alcora/Alcora	0,4000	1	Mas Vell	CASTELLÓ
03-10-18	L'Alcora/Alcora	0,4000	3	Mas Vell	CASTELLÓ
05-10-18	Algemesí	0,0100	1	Fentina	VALÈNCIA
07-10-18	Elx/Elche	0,1500	1	P. N. el Hondo	ALACANT
07-10-18	El Castell de Guadalest	0,0500	1	La Casilla	ALACANT
08-10-18	Sagunt/Sagunto	0,0500	1	Gausa	VALÈNCIA
08-10-18	La Pobla de Vallbona	0,0010	0	Lloma Llarga	VALÈNCIA
11-10-18	Les Coves de Vinromà	0,3000	3	Rajolar Rinera	CASTELLÓ
12-10-18	El Castell de Guadalest	0,0050	1	La Casilla	ALACANT
17-10-18	Sueca	0,2000	2	Malvinaret	VALÈNCIA
29-10-18	Villena	0,1300	0	Collado de Silla	ALACANT
29-10-18	Oliva	0,0300	1	La Revolta	VALÈNCIA

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda/Investigació
- (4) Altres

NOTÍCIES I DIVULGACIÓ

RESOLUCIÓ SOBRE MODIFICACIÓ DEL PERÍODE I HORARI DE CREMES PER A LA PALLA DE L'ARRÒS DURANT 2018

El passat 8 d'octubre es va publicar en el DOCV la RESOLUCIÓ de 4 d'octubre de 2018, de la directora general de Prevenció d'Incendis Forestals, sobre modificació del període i horari de cremes per a la palla de l'arròs durant 2018. [2018/9270].

El pdf es pot trobar a la següent adreça:

http://www.dogv.gva.es/datos/2018/10/08/pdf/2018_9270.pdf

DECRET PEL QUE S'APROVEN LES NORMES DE SEGURETAT EN PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS A OBSERVAR EN L'ÚS FESTIU-RECREATIU DEL FOC

El passat 23 d'octubre es va publicar en el DOCV el DECRET 148/2018, de 14 de setembre, del Consell, pel qual es modifica el Decret 98/1995, de 16 de maig, del Govern Valencià, i pel qual s'aproven les normes de seguretat en prevenció d'incendis forestals a observar en l'ús festiu-recreatiu del foc en sòl forestal, confrontant o amb una proximitat inferior a 500 metres de terreny forestal. [2018/9711].

El pdf es pot trobar a la següent adreça:

http://www.dogv.gva.es/datos/2018/10/23/pdf/2018_9711.pdf